

Esseede analüüs: keeleline korrektsus

4.12.2020

DTI6001.DT Õppimine kõrgkoolis

1. Sõna kasutamine

Sotsiaalvõrgustike olemus võimaldab levitada teavet enneolematu kiirusega. See on toonud kaasa rohkelt positiivseid **aspekte**, näiteks erinevate majandussektorite elavnemise ja võimaluse end välismaailmaga kursis hoida, aga ka negatiivseid, näiteks organiseeritud kuritegevuse kasv ning uut tüüpi ebaseadusliku tegevuse tekkimise.

Loogiline küsimus: MIS aspektidest on jutt? Kuidas info kiire liikumine toob endaga kaasa positiivseid ja negatiivseid aspekte?

Teave sõna kasutamise kohta:

missugune? aspekt – positiivne, negatiivne

mis? (mille?) aspekt – info levitamise positiivne aspekt, info levitamise negatiivne aspekt

Parandatud tekst:

Sotsiaalvõrgustike olemus võimaldab levitada teavet enneolematu kiirusega. Selle kohta leidub rohkelt **nii** positiivseid näiteid (erinevate majandussektorite elavnemine, võimalus end välismaailmaga kursis hoida jm) **kui ka** negatiivseid näiteid (organiseeritud kuritegevuse kasv, uut tüüpi ebaseaduslikud tegevused jm).

*IT kuriteod on **ebaseaduslikud** tegevused, mis on pandud toime elektrooniliste sidevõrkude ja infosüsteemide abil või selliste võrkude või süsteemide vastu.*

Loogiline küsimus: kuidas kuritegu saab olla ebaseaduslik tegevus, kui sõna “kuritegu” tähendab SEADUSEVASTAST TEGEVUST? Tegemist on liiase sõnastusega.

Parandatud variant:

*IT kuriteod on pandud toime elektrooniliste sidevõrkude ja infosüsteemide abil. Sellise tegevuse ohvriks loetakse isikuid ja ettevõtteid, kelle virtuaalkontot kasutatakse ilma nõusolekuta; **kelle** identiteet on varastatud; **kelle** arvuti, arvutisüsteemi või kodulehe töö on blokeeritud või blokeeritakse rünnete tõttu toimuva ülekoormuse pärast [..].*

*Teiseks suureks ohuteguriks on **sotsiaalmeedias tuule alla saanud** organiseeritud kuritegevus.*

Parandus 1: Teine suur ohutegur on **sotsiaalmeedias tuule alla saanud** organiseeritud kuritegevus.

Loogilised küsimused: KES on tuule alla saanud, st vallandatud, minema aetud? Kuidas ohutegur on sotsiaalmeedias tuule alla saanud?

Sõnastiku info: KES teeb/tegi millele tuule alla *fraseol* – ‘rasket eset tõstma’; ‘jalust maha rabama’; ‘minema kihutama’; ‘mast lahti tõstma’; ‘liikvele saama’; ‘ära ajama’

Parandus 2: *Sotsiaalmeedia kasutamise teine ohutegur on organiseeritud kuritegevus.*

*Kuigi küberkiusamine võib toimuda ka tekstsõnumi teel või mängus, **kannab** sotsiaalmeedia selles suurimat **rolli** info rohkuse tõttu.*

Loogiline küsimus: kuidas saab rolli kanda, kuidas rolli kantakse?

Sõnastiku info: roll on 'osatäitmine', teine tähendus on 'tegevus, funktsioon, ülesanne'; 'tähtsus'.

***Võttis enda kanda** juhi rolli. **Esines** süüdistaja rollis. Arengumaade roll maailmamajanduses. **Rahuldub** uuel töökohal tagasihoidliku rolliga. **Tuli** koosoleku juhataja rolliga, rollis **toime**. Ta **sobib, ei sobi** juhi rolli. Nende roll **seisnes** jälitajate segamises. Juhuselgi **on** keele arengus oma roll. Teiste arvamus **ei mängi rolli**.*

Parandatud variant: raske aru saada, mis roll on sotsiaalmeedial küberkiusamises? Mida autor on silmas pidanud?

[..] mida otsingumootorid ei indekseeri ja **mis läbi** on selle kasutajatel võimalus säilitada anonüümsus.

Sõnastiku info: **misläbi** – 1. millega, mille läbi, kuidas (Aga misläbi võin mina raha korjata?); 2. mistõttu (Tal oli halb mälu nimepeale, misläbi sattus tihti ebamugavasse olukorda.)

Parandatud variant: [..] mida otsingumootorid ei indekseeri ja **misläbi** on selle kasutajatel võimalus säilitada anonüümsus.

tänu **kellele-millele** sobib siis, kui on põhjust tänulik olla.

Nt Tänu Jürile on kõik jälle korras. Sain uue töökoha tänu tutvustele. Pääsesin ainult tänu juhusele.

Halva info korral on parem kasutada **tõttu, tagajärjel** vmt.

Näiteid:

Tänu vigadele ja vormistusprobleemidele ei saa töö **maksimumpunkte** ⇒ Vigade ja vormistusprobleemide tõttu ei saa töö maksimumpunkte

Tänu maavärinale jäid paljud inimesed oma kodust **ilma** ⇒ Maavärina tagajärjel jäid paljud inimesed oma kodust ilma

2. Vormi kasutamine

(1) , kui tavakasutajad järgivad soovituslike [mitmuse omastav kääne] ennetusmeetmeid [mitmuse osastav kääne]

Reegel: täiendsõna ühildub peasõnaga käändes ja arvus

Parandatud variant: , kui tavakasutajad järgivad soovituslikke ennetusmeetmeid

(2) ~~Tihti~~ Postitades midagi interneti, pildi või instagrammi, või tehes postituse Facebooki, ei mõtle me sellele, et see on nüüd on see igavesti internetis olemas ja kättesaadav, ka peale pärast seda, kui me selle saadetud teksti või pildi ära kustutame. Järelikult ei saa jagada Ning ~~postitades~~ mõtlematult kõike, sest sellel võivad sellel pärast olla halvad tagajärjed.

3. Kordused

*Teiseks suureks ohuteguriks on sotsiaalmeedias tuule alla saanud **organiseeritud kuritegevus**. **Organiseeritud kuritegevuse** alla kuuluvad näitkes terrorism, jõugutegevused, uimastite, relvade ja muu illegaalsega kauplemine, inimkaubandus ja orjandus.*

Parandatud variant:

- 1) Sotsiaalmeedia kasutamise teine ohutegur on organiseeritud kuritegevus, mille alla kuuluvad terrorism, jõugutegevused, uimastite, relvade ja muu illegaalsega kauplemine, inimkaubandus ja orjandus.*
- 2) Sotsiaalmeedia kasutamise teine ohutegur on organiseeritud kuritegevus: terrorism, jõugutegevused, kauplemine uimastite, relvade jm illegaalsega, inimkaubandus, orjandus.*

Sotsiaalmeedia probleem on **globaalne** ning ka lahendus peab **globaalne** olema.

Sünonüümisõnastik: (üle)üldine, totaalne, kõikehaarav, täielik

Parandatud variant: raske koostada, sest pole öeldud, mis on sotsiaalmeedia probleem. Loogiliste lülide vahelejätud muudavad sisu arusaamatuks.

Enda küberkuritegevuse eest **kaitsmine** tähendab enda **privaatsuse kaitsmist**. Kuigi meile jääb mulje, et sotsiaalmeedia **kasutamine** on tasuta, maksame selle eest oma **privaatsusega**. Veebist on saanud võimas jälgimisvahend, kus ettevõtted jälitavad pahaaimamatuid ohvreid, ammutades maksimaalset kasumit **privaatsuse** eemaldamisest.

Enda kaitsmine küberkuritegevuse eest tähendab **privaatsuse** tagamist. Kuigi sotsiaalmeedia kasutamine on tasuta, maksame me selle eest oma **privaatsusega**, sest veebist on saanud võimas jälgimisvahend, kus ettevõtted jälitavad pahaaimamatuid ohvreid, ammutades nende kohta maksimaalselt infot kõigi võimalike vahenditega.

Seega soovin välja selgitada, mis on erinevate **valdkondade rakenduste** kasu õpilaste haridusteel.

Üheks suurimaks **valdkonnaks** on kindlasti **sotsiaalmeedia rakendused**. **Sotsiaalmeedia rakenduste** kasu on kindlasti suurem, kui arvata võiks.

Sõnade tähendused:

valdkond – ‘tegevus- või käsituspiirkond’ (nt matemaatika valdkond)

rakendus – ‘kasutamine, kasutus’ (*Automaatika rakendus tootmistöös. Otsib oma fantaasiale rakendust.*); ‘vahend’, nt tarkvararakendus

4. Sõnajärg

(1) Enamus küberkuritegudest saab alguse kogutud ja talletatud **info illegaalsel viisil kasutamisest**.

Enamus küberkuritegudest saab alguse kogutud ja talletatud info **kasutamisest illegaalsel viisil**.

(2) **Enda küberkuritegevuse eest kaitsmine** tähendab enda privaatsuse kaitsmist.

Enda kaitsmine küberkuritegevuse eest tähendab oma privaatsuse kindlustamist.

(3)

5. Lausestus + sõnajärg + stiil kui mõttelaadi kajastus

Erinevad tehnoloogilised vahendid on eelmise sajandi teiselt poolelt kuni praeguseni tohutult edasi arenenud maani, kus erinevaid vidinaid ja interneti ühendust leiab praktiliselt igalt poolt.

Alates eelmise sajandi teisest poolest on tehnoloogia vallas toimunud kiired arengud. Tänapäevaks on meil kasutuses ülikiire internetiühendus ja erinevad tarkvara vahendid.

6. Nominaalstiil + lause mõte + loogika

Organiseeritud kuritegevuse julgeoleku küsimuse lahendamine eeldab, et juhtumeid tuleks põhjalikult analüüsida, et mõista nende tekkimist ja olemust laiemas pildis.

Küsimused: KAS organiseeritud kuritegevuse julgeoleku küsimus vajab lahendamist? KAS organiseeritud kuritegevust tuleb turvata?

Lahendust vajab veebilehtede kasutamise turvalisus. Seda tuleb kaitsta organiseeritud kuritegelike jõukude küberrünnakute eest.

Parandatud variant: *Sotsiaalmeedia kasutaja kaitse küberrünnakute eest vajab lahendamist.*

Mida see eeldab, sellest tuleks allpool kirjutada üksikasjalikumalt.

7. Kirjavahemärgid

1) Kõigel, mis tehakse, on ka tagajärjed, - kas positiivsed, neutraalsed või negatiivsed.

2) Informaatika, ja digitaalne jalajälg on väga tihedalt seotud.

3) Sel aastal võttis Tallinna Ülikool vastu TalTech'i väljakutse, et osaleda tehisintellekti tutvustamise veebikursusel, mille eesmärk on..

4) Arvutid ei ole filmis Blade Runner nii populaarsed, kui on tänapäeval, ent filmis on nad siiski häälega kontrollitavad.

5) Selleks(,) et läbi viia keskendunud [keskset?] poliitikat ökoloogia ja elanikkonna tervise kaitse valdkonnas, arvestades riigi finants olukorra [finantsolukorda – arvestades MIDA?], on vaja kindlaks teha ja kvalifitseerida seoseid ebasoodsate keskkonnategurite ja nende mõju [vahel] inimeste tervisele vahel.

6) Informaatika arenedes tuleb süsteemides ilmsiks aina rohkem veakohti [, mistõttu on nende stabiilseks toimimiseks hädavajalik pidevalt tegeleda] ning pidev edasiarendus [tööga]. ~~on nende stabiilseks toimimiseks hädavajalik.~~

7) On elementaarne, et tänapäevaseid tehnoloogilisi saavutusi võiksid ja peaksid saama kasutada kõik inimesed maailmas, sõltumata rassist, riigist või sissetulekust.